

Beslut: 2006-11-13

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 1 augusti 2006

Saken

Rätt till svenskt studiestöd för
medborgare i annat land än EU-land

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att det finns särskilda skäl att lämna NN studiemedel trots att kravet på permanent uppehållstillstånd inte är uppfyllt. Det ankommer på CSN att pröva ansökan med denna förutsättning.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN, som är tunisisk medborgare, ansökte om studiemedel för heltidsstudier vid A-högskolan i Sverige för perioden den 30 augusti 2006- den 16 januari 2007. Eftersom NN inte är svensk medborgare ansökte NN även om principiell rätt till svenskt studiestöd.

CSN avslag den 1 augusti 2006 NN:s ansökan om principiell rätt till svenskt studiestöd med motiveringen att NN inte är svensk medborgare och inte uppfyller villkoren för studiemedel enligt bestämmelserna om principiell rätt till svenskt studiestöd.

NN överklagade CSN:s beslut den 16 augusti 2006, bifogade kallelse från Komvux samt handlingar vilket påvisade att NN nu hade en dotter som föddes i augusti 2006 och anförde bland annat följande. NN ska den 17 augusti 2006 börja grundläggande SAS kvällsstudier vid B-gymnasium. NN ska också studera heltid vid A-högskolan på magisterprogrammet. NN kan inte prata bra svenska då NN bott endast åtta månader i Sverige. NN har en nyfödd dotter tillsammans med sin fru som nu är mammaledig. Både NN:s fru och dotter är svenska. NN:s mål är att få en utbildning i Sverige. NN vill inte flytta utomlands eftersom NN ser sin framtid i Sverige och vara med sin familj. NN har inte hittat något arbete och har inte heller fått någon praktik.

CSN överlämnade ärendet den 22 augusti 2006 och anförde bland annat följande i ett yttrande. NN kom till Sverige för mindre än ett år sedan. Enligt SPAR (Statens person- och adressregister) är NN folkbokförd den 20 december 2005. NN har ännu inte beviljats permanent uppehållstillstånd och har inte heller ställning som varaktigt bosatt. NN har ett tillstånd grundat på familjeanknytning samt ett gemensamt barn med en svensk medborgare, men de har inte sammanbott i ett år eller mer.

Den 29 augusti 2006 inkom NN med ett yttrande där NN anförde ytterligare förklaringar till varför NN ville ha studiemedel för studier i Sverige.

Författningsbestämmelser

Av 3 kap. 4 § studiestödslagen (1999:1395) framgår att studiemedel får lämnas till studerande som inte är svensk medborgare, om den studerande

1. är bosatt i Sverige och har permanent uppehållstillstånd här, samt
  2. har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här.
- Studiemedel får lämnas även om kravet på permanent uppehållstillstånd inte är uppfyllt, om det finns särskilda skäl för det.

Nämndens bedömning

NN är utländsk medborgare och saknar permanent uppehållstillstånd i Sverige. Det krävs särskilda skäl för att NN ändå ska få lämnas studiemedel.

Av lagmotiven (prop. 2005/06:134 s. 39) framgår att särskilda skäl kan gälla till exempel flyktingar och alternativt skyddsbehövande eller deras familjemedlemmar, även om de ännu inte beviljats permanent uppehållstillstånd eller hunnit få en varaktig anknytning till Sverige. Särskilda skäl kan även anses föreligga för personer som har en nära familjeanknytning till Sverige, till exempel utländska medborgare som har ett gemensamt barn med en svensk medborgare. Tidsfaktorn är (prop. s. 30-31) av intresse vid bedömningen av anknytningen till Sverige. I normalfallet bör en utländsk medborgare som bott i Sverige i två år ha fått en så varaktig anknytning till Sverige att studiestöd bör kunna beviljas. Men tiden för när anknytning uppnås kan variera. Den utländska medborgaren kan också på grund av familjeskäl eller liknande anses ha fått en tillräckligt stark anknytning till landet innan tiden för bosättning uppgått till två år. Gemensamma barn kan t.ex. vara en sådan faktor som ger stark grad av anknytning. Det kan därför vara rimligt att i en del fall lämna studiestöd innan permanent uppehållstillstånd har beviljats.

CSN har i ett allmänt råd – publicerat i CSNFS 2006:7 – uttalat att särskilda skäl för att göra undantag från kravet på permanent uppehållstillstånd exempelvis kan finnas för studerande som har barn med och som är sambo med en svensk medborgare sedan minst ett år i Sverige samt har ett tillstånd grundat på familjeanknytning till den svenska medborgaren.

Överklagandenämnden har inte funnit stöd i lagtext eller lagmotiv för en sådan ettårsgräns som angivits i de allmänna råden och som åberopats i CSN:s yttrande. I

stället anser nämnden att anknytningen till Sverige ska bedömas med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet.

NN var vid studiernas början gift och sammanboende med en svensk medborgare. Paret var bosatt i Sverige sedan nio månader och hade ett gemensamt nyfött barn. NN får anses ha haft en tillräckligt stark anknytning till Sverige för att det redan i augusti 2006 förelåg särskilda skäl att bevilja NN studiemedel trots att kravet på permanent uppehållstillstånd inte var uppfyllt.

Mats Törnered

Eija Carlén

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i nämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark, Fredrik Pettersson, Christian Sjöstrand och Margareta Söderström.

Föredragande: Eija Carlén

Kopia till CSN